

fig imidlertid, at de civile Udgifter ere stegne med 9 Mill. og de militære med $2\frac{1}{2}$ Mill., deri indbefattet Gendarmerne, og alligevel fremviser dette Forslag et Overskud paa 1,300,000 Kr. Hvorfra kommer da denne Difference paa omtrent 5 Million Kroner? Svaret herpaa er givet, naar vi vende os til den sidste Klasse Udgifter; dem paa § 27, af hvilken Udgifterne til offentlige Arbejder ere de vigtigste. Medens Udgiften paa § 27 i 1880—85 var over 8 Mill., i 1885—90 $6\frac{3}{4}$ Mill. og i Toaaret 1890—92 $9\frac{1}{4}$ Mill., ere de nu for det følgende Aar foreslaaede til under $3\frac{1}{2}$ Mill. Heri er indbefattet kun $1\frac{1}{2}$ Mill. til offentlige Arbejder, imod næsten 6 Mill. i 80—85; og disse $1\frac{1}{2}$ Mill. omfatte intet andet end rene Smaaudgifter, Anskaffelse af Driftsmateriel, Reserve-Dampfærge o. s. v., bort sagt Udgifter, hvoraf mange slet ikke ere at betragte i Virkeligheden som andet end løbende Driftsudgifter, foranledigede ved den normale Drift af Banerne. Summa Summarum af det hele bliver altsaa, at naar vi paa det forelagte Forslag have faaet Balance og endog saa Overskud, fremkommer denne Balance kun derved, at der er skaaet af paa Udgifterne til offentlige Arbejder saa meget, at der i Virkeligheden intet som helst er beregnet til ny offentlige Arbejder. Nu er det imidlertid en bekendt Sag, hvad allerede det ærede Medlem fra Nøen (Bojsen) fremhævede, at Spørgsmaalet om ny Jærnbaner for Tiden i høj Grad beskæftiger Befolkningen. I de senere Aar er der fremkommet saa godt som fra hver Egn af Landet Ønsker om ny Jærnbaneanlæg, og samle vi under eet alt det, som med større eller mindre Tilslutning er blevet haaret frem, tror jeg ikke, at den samlede Udgift vil kunne anslaaes til mindre end 50 Mill., og den naar vistnok snarere op til 70 Mill. Alene Udgiften til Ordningen af de kjøbenhavnske Banegaardsforhold vil vistnok være mellem 20 og 30 Mill., snarere det sidste end det første. Hvis vi nu være stillede ligesom i 1880—85, da vi gjenfemsnitlig brugte 6 Mill. Kr. om Aaret til vore offentlige Arbejder, vilde vi altsaa ved en fornuftig Økonomi, ved at fordele Udgifterne paa en halv Snes Aar eller saa, kunne tilvejebringe Midlerne af de løbende Indtægter til at afholde Udgifterne til alle disse Jærnbaneanlæg. Men som Forholdene ere nu, hvor komme Pengene fra? Jeg ser ikke, at der er nogen anden Udvej end Statslaan. Men hvorledes vil det stille sig med Forrentningen af et saadant Laan? Lad os sige, at vi behøve 50 Millioner; vi faa dem under de nuværende Forhold ikke at laane under henimod 4 pCt.

Paa den anden Side, hvad Udbytte vil Udvendelsen af disse 50 Millioner give Staten? Jærnbannerne, som de nu ere, give et Udbytte af $1\frac{3}{4}$ pCt.; men vi kunne ikke vente, at ny Vinier, som er mindre fordelagtige, endfige at Udgifterne til Foranstaltninger, som for en væsentlig Del slet ikke gaa ud paa ny Anlæg, f. Eks. Ordningen af Kjøbenhavns Banegaard, overhovedet vilde give nogen synderlig Indtægt. Men lad os regne som det højeste, at vi faa 1 pCt. ind, medens vi derimod maa give 4 pCt. ud; altsaa en aarlig Udgift paa $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. maa vi paa regne til Forrentning, slet ikke at tale om Afdrag. Med andre Ord, vi have i vor Haand ikke en Gang Midlerne til at forrente et Statslaan til Anlæggelsen af Jærnbannerne; vi ville kun kunne tilvejebringe Midlerne dertil ved at paalægge ny Skatter. Saa er Spørgsmaalet: Hvilke Skatter staa os endnu aabne? Der er i Fjor blevet foretaget en indgribende Nedsættelse paa et Par Toldsatser, som vare meget gode Indtægtskilder. Af de Artikler, som nu ere tilbage, og som give nogen væsentlig Toldindtægt, tror jeg ikke, vi kunne regne nogen Forhøjelse udover det, som vil komme til at medgaa til at afbalancere Nedsættelse paa andre Punkter, naar vi overhovedet vilde give os i Sag med en Toldreform. Saa vidt jeg ser, er der ikke nogen af disse forfælselige Indførselsartikler, som vi kunne vente at tage nogen synderlig større Netto-Indtægt ud af, end vi nu allerede faa. Saa er der Ællet, som allerede nu er saa stærkt belastet, som det sikkert kan taale, stærkere, end hvad der er sikkert hensigtsmæssigt. Tilbage staa to Ting; det ene er Brændevinen, det andet er Formue- og Indkomstskatten. Nu tror jeg nok, at der er dem, som med Sindsro vilde se paa en Brændevinsstat, og dem, der med Sindsro vilde se paa en Indkomstskat, men der er ikke mange, der vilde se med Sindsro paa begge Dele. Nogen Begejstring bliver der ikke, naar vi skulle i Sag med ny Skatter. Og naar vi i det hele se paa de økonomiske Forhold og Tilstande her i Landet, mon der saa egentlig er synderlig rimelig Grund til at stræbe efter at faa ny Skatter? Kommuneskatterne ere ikke sunkne. Vi have her samtidig med Statsregnskabet faaet forelagt fra statistisk Bureau en Oversigt over Kommunernes Indtægter og Udgifter i Femaaret 1885—89. Det viser sig, at de stærkt stigende Statsudgifter ikke have bevirket, at Kommunerne slippe med mindre. Naar jeg holder mig alene til Sognekommunerne paa Landet, viser det sig, at de have opkrævet i Skatter i Femaaret 1885—89 omtrent $\frac{1}{4}$ Mill. mere end i det foregaaende Femaar fra 1880—